כיתה ג' | חינוך פיננסי | שיעור 1 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים למלכתי ולממלכתי-דתי

מאיפה בא הכסף?

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יבינו שאת רוב הכסף מרוויחים בעבודה, ושמבוגרים עובדים כדי לשלם על הצרכים של המשפחה
- התלמידים יבחינו בין עבודה שנותנת שירות לבין עבודה שמייצרת מוצר
- התלמידים יחשבו כמה כסף מקבלים על כמה ימים או כמה פריטים, בעזרת חיבור חוזר וכפל

📖 הסבר למורה

ילדים רבים חושבים שהכסף מגיע מהכספומט או מהארנק. בפועל, את הכסף שבכספומט מישהו הרוויח קודם, ורוב המבוגרים מקבלים אותו תמורת עבודה. יש עבודות שנותנות שירות (רופאה, נהג, מורה, ספרנית) ויש עבודות שמייצרות מוצר (אופה, נגר, חקלאית). בתמורה לעבודה מקבלים משכורת, ומהכסף הזה המשפחה משלמת על אוכל, דירה, חשמל ובגדים. בשיעור נחבר בין הקנייה, שהילדים מכירים, לבין העבודה שמאחוריה: כל שקל שמוציאים, מישהו הרוויח. התרגילים מבוססים על סיפורים בדויים, כמו דוכן לימונדה ביום כיף, כדי לתרגל חיבור חוזר וכפל. הסכומים בדויים ואינם מייצגים שכר אמיתי.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כרטיסי מקצועות (שם ותמונה פשוטה), לוח

1. פתיחה: המורה שואלת "מאיפה בא הכסף שבארנק?" ורושמת את התשובות על הלוח (כספומט, בנק, עבודה). מבררים יחד שהכסף בכספומט הוא כסף שמישהו הרוויח קודם.
2. משחק "מי אני?": תלמיד שולף כרטיס מקצוע ומתאר מה הוא עושה בלי לומר את השם. הכיתה מנחשת ומחליטה אם זו עבודה של שירות או של מוצר.
3. סיפור בדוי: נועם ומיכל פותחים דוכן לימונדה ביום כיף, וכל כוס נמכרת ב-3 ₪. מחשבים יחד כמה כסף קיבלו על 4, 6 ו-10 כוסות, ומה נשאר אחרי שמחזירים את מה ששילמו על הלימונים.
4. מילוי דף העבודה.

💡 הערות למורה

לא שואלים ילדים כמה ההורים שלהם מרוויחים ולא משווים בין משפחות. מדברים על עבודות באופן כללי. כדאי להבחין בין "כמה כסף קיבלו" לבין "כמה הרוויחו" (אחרי שמחזירים את ההוצאות).
למתקדמים: לחשב את הרווח של הדוכן אחרי הוצאה על לימונים וכוסות.

📝 **בדף העבודה**

מאיפה בא הכסף?: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: מאיפה בא הכסף?

1. ב. משכורת
2. נהג אוטובוס: שירות. אופה: מוצר (לחם ועוגות). רופאה: שירות.
3. 7 × 3 = 21 ₪
4. 6 × 10 = 60 ₪
5. 8 × 5 = 40; 4 × 2 = 8; 40 + 8 = 48 ₪
6. 30 : 3 = 10 ₪
7. 30 - 12 = 18 ₪
8. למשל: כדי להרוויח כסף לאוכל, לדירה ולבגדים של המשפחה; כי הם עוזרים לאנשים אחרים; כי הם אוהבים את מה שהם עושים. כל סיבה הגיונית מתקבלת.